NARODOWE CENTRUM KULTURY

Ojczysty – dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

Gdziesik HAŃ...

„Gdzieś jest, lecz nie wiadomo gdzie...” – początek piosenki o pszczółce Mai śpiewanej przez Zbigniewa Wodeckiego całkiem nieźle oddaje znaczenie tytułowego wyrażenia, zaczerpniętego z gwary podhalańskiej. GDZIESIK (albo GDZIESIŚ) HAŃ, czyli ‘gdzieś tam’, ‘tam daleko’, to regionalna postać wyrażenia złożonego z gwarowej formy zaimka nieokreślonego GDZIEŚ i dawnego, zachowanego już tylko w gwarach zaimka przysłownego HAŃ. HAŃ to skrócona wersja staropolskiego zaimka HAJŃ / HAJN / HAJNO, utworzonego od wyrażenia: ha i ono. Wyrażenie to miało znaczenie ‘o, tam, daleko’, ‘tam przecież’, ‘przecież to widać tam’ i używane było z gestem wyciągniętej ręki, wskazującej owo odległe miejsce. Szanujmy gwary, bo to skarbnice językowe, zawierające dziedzictwo leksykalne, dzięki któremu można w dużej mierze odtworzyć historię naszego języka.